

Laudatio Ervínu Šolcovi

Projev k udělení Medaile města Liberec.

Pane primátore, vážené dámy, vážení pánové, dějiny každého společenstva jsou utvářeny nejen často pomíjivou každodenností, ale také mimořádnými okamžiky, které v mnohdy nudné posloupnosti dat a popisů oprávněně zaujmají výsadní postavení. K takovým událostem, ať už oslavným či naopak problematickým, se totiž při ohlédnutí do historie opakovaně vracíme, protože je vnímáme jako milníky, jako nevšední momenty, jež obecně utvářejí nebo alespoň načas utvářely charakter a vnímání komunity jako takové.

Město Liberec se po roce 1989 rozhodlo postupně přenést přes 40 let totalitního zaslepení, umocňovaného ideologií nenávisti, znevažování a intolerance, a vydalo se po cestě smířlivosti, věcnosti a respektu ke své mnohdy nelehké minulosti i k vlastním občanům, z nichž jedni se kdysi významně podíleli na jeho nevšedním průmyslovém, společenském i kulturním rozvoji, druhí zase přispěli k jeho pozdějšímu tragickému mravnímu úpadku. Jsem přesvědčen, že dnešním slavnostním aktem toto naše směřování důstojně završujeme a že právě tady a teď společně utváříme další historický okamžik v životě našeho města.

Mám-li jedním dvěma slovy charakterizovat život pana Ervína Šolce, druhého z dnešních laureátů Medaile města Liberec, nemohu použít jiného spojení než stěží uvěřitelný. Narodil se do levicově smýšlející, německy mluvící rodiny s částí českých kořenů v roce sedmadvacátém a už jako dospívající byl postaven před rozhodnutí, která mnozí lidé nemusejí volit po celý svůj život. V okovaných vojenských škorních, s kulometem přes rameno, však bez nábojů, které cestou poztrácel, přežil coby 17 letý mladíček pár týdnů před koncem války dramatické putování rozvaleným Německem a Itálií, než s kapitulací upadl do amerického zajetí. Verona, Bologna, Livorno, Foggia, tam všude v následujících letech snil o svém návratu domů, když pomáhal překládat lodě amerického námořnictva nebo stavět přistávací dráhy bombardérům, plánovaným pro třetí světovou válku. Do znovu se rodícího Československa však byla cesta zpět trnitá. Teprve v roce 1947, na den přesně před 70 lety, konečně získal propouštěcí list do Bavorska. Odtud už to byl jen skok k ilegálnímu přechodu do vlasti. V rodném Liberci nakonec stanul o měsíc později, právě den před svými 20. narozeninami. Se špatnou češtinou a bez

státního občanství byl okamžitě uvězněn a zahrnut mezi tzv. nespolehlivé a s touto nelichotivou nálepkou se pak musel potýkat vlastně celý svůj produktivní život.

Je hodné uznání, že přesto nezanevřel a záhy po listopadové revoluci vložil už jako penzionovaný své organizační schopnosti do služeb tří cílů:

- zajištění důstojného občanského postavení německé menšiny v československé a později české společnosti,
- zahájení a rozvoje tolik potřebného otevřeného dialogu mezi Čechy a Němci,
- a zprostředkování rozsáhlé finanční a materiální pomoci zanedbaným starobincům, nemocnicím a školám.

Už v roce 1991 zorganizoval v Liberci první Česko-německé dny, o rok později se stal prvním prezidentem Zemského shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, které dodnes zastřešuje všechna německá sdružení v Česku, a v roce 2001 pak stál za podepsáním partnerské smlouvy mezi Libercem a Augsburgem, patronským městem bývalých libereckých občanů, odsunutých po roce 1945. Díky trvalé přízni Nadace Hermanna Niermanna dokázal v průběhu několika let do Liberce a jeho okolí přinést a rozdělit na 40 miliónů korun, které významně pomohly v rozvoji zdravotnických, sociálních a vzdělávacích služeb a jejich infrastruktury. Právem proto v roce 2003 obdržel Spolkový kříž za zásluhy o německou menšinu a vztah obou zemí po roce 1989.

Označit pana Ervína Šolce za libereckého Němce nebo sudetoněmeckého Liberečana by možná nebylo historicky nesprávné, v každém případě však až příliš zjednodušující, až příliš prvoplánové. Vše, co k Liberci kdy pociťoval a co v jeho prospěch konal, vycházelo jednoznačně z univerzálního občanského postoje, z toho, že svou příslušnost k městu vždy vnímal bez ohledu na původ svůj či ostatních jako sounáležitost s konkrétním územím. Jako svůj jediný a nezpochybnitelný domov.

Vážené dámy, vážení pánové,
naš dnešní laureát oslaví právě za měsíc své 90. narozeniny a při té příležitosti převezme jako teprve 10. v pořadí z rukou primátora vysoké ocenění jako výraz díky statutárního města Liberec a jeho obyvatel za svůj mimořádný příspěvek k rozvoji demokracie, lidských

práv a česko - německého dialogu. Přejme mu společně pevné zdraví a neutuchající činnost.

Vážený pane Ervíne Šolci,
přijměte prosím ode mě srdečné blahopřání k Vašemu nadcházejícímu životnímu jubileu i k dnešnímu udělení Medaile města Liberec.

23/6/2017